

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ



ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного
факультету

Юрій Бідзіля

Юрій БІДЗІЛЯ

» _____ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
Освітня програма	Українська мова і література. Англійська мова і література
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасна українська література» для здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) освітньої програми «Українська мова і література. Англійська мова і література».

Розробник: Кузьма Оксана Юріївна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач, доцент кафедри української літератури ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри української літератури
Протокол № 14 від 28 червня 2024 року

Завідувач кафедри  Оксана КУЗЬМА

Схвалено науково-методичною комісією філологічного факультету
Протокол № 9 від 28 червня 2024 року

Голова науково-методичної комісії  Галина ШКУРКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 150	1-й	1-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи здобувача – 5	1-й	1-й
	Лекції:	
	32 год.	10 год.
	Практичні (семінарські):	
	26 год.	6 год.
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	92 год.	134 год.

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Сучасна українська література» є рецепція українського письменства початку ХХІ століття з урахуванням досягнень новітнього літературознавства, окреслення основних тенденцій його розвитку, а також ідейно-художнього новаторства сучасних митців слова; характеристика творчого доробку ключових сучасних письменницьких персоналій у контексті художніх шукань та естетичних орієнтирів світового літературного процесу.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

ЗК5. Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним.

ЗК9. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Готовність до безперервного навчання та оволодіння сучасними знаннями.

ЗК12. Здатність до формування патріотичного світогляду, розуміння принципів розвитку суспільства, визначення власної громадянської позиції.

Фахові компетентності:

ФК1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної галузі та професійної діяльності.

ФК2. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.

ФК9. Здатність критично осмислювати історичні надбання, та новітні досягнення філологічної науки, необхідні для професійної та/або інноваційної діяльності.

ФК10. Здатність оперувати методами наукового аналізу та структурування мовного й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методів, прийомів, методик.

ФК11. Здатність застосовувати на практиці знання про принципи, методи та прийоми аналізу художнього тексту.

ФК12. Здатність застосовувати поглиблені знання із мовознавства та літературознавства для вирішення професійних завдань; вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК13. Здатність використовувати сучасні методи й технології навчання української мови і літератури, англійської мови, доступно транслювати їх у площину навчальних предметів української мови, української літератури та англійської мови з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

ФК15. Здатність планувати, організувати, виконувати та презентувати прикладне дослідження з української мови, української літератури, англійської мови, застосовувати елементи теоретичного й експериментального дослідження в професійній діяльності.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумов вивчення навчальної дисципліни «Сучасна українська література» немає.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Українська мова і література. Англійська мова і література», вивчення навчальної дисципліни «Сучасна українська література» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
<i>Демонструє</i> вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, українського та англійського мовознавства та літературознавства, методики навчання української та англійської мов, української літератури у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної галузі.	PH1
<i>Демонструє</i> вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.	PH2
<i>Демонструє</i> уміння класифікувати, упорядковувати і узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов навчального процесу, потреб формування ключових компетентностей та інтегрованого навчання.	PH9
<i>Демонструє</i> дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності та демонструє вміння формувати її в учнів.	PH14
<i>Орієнтується</i> в різних мовознавчих та літературознавчих напрямках і школах, критично осмислює історичні надбання та новітні досягнення мовознавчої та літературознавчої науки, демонструє власну інтерпретацію літературних та мовних явищ.	PH15
<i>Володіє</i> вміннями виконувати власне дослідження (проект, освітній практико орієнтований проект), узагальнювати й оприлюднювати результати діяльності з розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо).	PH16
<i>Застосовує</i> сучасні методики й технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в галузі викладання та навчання української та англійської мов, української літератури.	PH17
<i>Уміє</i> застосовувати різні мовознавчі, літературознавчі методи дослідження та системного аналізу літературних текстів, визначати їхні композиційні, жанрові та стилістичні особливості.	PH18
<i>Здійснює</i> науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретує та структурує його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулює узагальнення на основі самостійно опрацьованих та апробованих даних.	PH22

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Сучасна українська література»:

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
<i>Уміє</i> застосовувати в професійній діяльності знання з українського літературознавства, з питань розвитку сучасного письменства останніх років, системно <i>застосовує</i> знання з предметної галузі.	PH1
<i>Ефективно використовує</i> цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією з проблем розвитку сучасної літератури, <i>презентує</i> результати власних та командних проектів.	PH2

<i>Виявляє вміння класифікувати, упорядковувати і узагальнювати навчальний матеріал із сучасного письменства відповідно до умов навчального процесу, потреб формування ключових компетентностей та інтегрованого навчання.</i>	PH9
<i>Дотримується культури академічної доброчесності у власній діяльності та демонструє вміння формувати її в учнів.</i>	PH14
<i>Уміє орієнтуватися в літературознавчих напрямках і школах, критично осмислювати новітні досягнення літературознавчої науки, демонструє власну інтерпретацію літературних явищ початку XXI століття.</i>	PH15
<i>Виявляє вміння виконувати власне дослідження (проект, освітній практико орієнтований проект), узагальнювати й оприлюднювати результати діяльності з розроблення актуальної проблематики сучасного літературного процесу.</i>	PH16
<i>Знає застосовувати сучасні методики й технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в галузі викладання та навчання української літератури сучасного періоду.</i>	PH17
<i>Ефективно й творчо застосовує різні літературознавчі методи дослідження та системного аналізу літературних текстів сучасності, визначає їхні композиційні, жанрові та стилістичні особливості.</i>	PH18
<i>Уміє здійснювати науковий аналіз сучасного літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих та апробованих даних.</i>	PH22

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни є: іспит, модульна контрольна, поточне оцінювання на заняттях; усна чи письмова відповідь на практичному занятті; презентації; виконання тестових завдань, читацький щоденник.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: відповіді на практичних заняттях, усне опитування, участь у дискусіях та обговореннях, тестування, презентації.

Форма модульного контролю: письмова робота

Форма підсумкового семестрового контролю: усний екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	40	100
6	6	7	7	7	7	7	7	6		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	40	100

10	8	8	8	8	9	9	
----	---	---	---	---	---	---	--

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	7	35	6	30
Ведення читацького щоденника	1	15	1	15
Презентація	1	5	1	5
Розробка методичних матеріалів (кахути, квізи, вікторини тощо) за проблематикою курсу	1	5	1	5
Модульна контрольна робота	1	40	1	40
Неформальна освіта на онлайн-платформах (пропонується курс «Як читати модерністські та постмодерністські твори» URL: https://prometheus.org.ua/)			1	5
Разом		100		100

Критерії оцінювання під час практичних занять

Теоретичні знання з курсу перевіряються й оцінюються за результатами усної відповіді на питання практичних занять, що складені у відповідності до змісту навчальної програми.

Критерії оцінювання навчальних досягнень під час практичних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується літературознавчою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота здобувача, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується літературознавчою термінологією. Але в процесі розкриття окремих питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому деякі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота здобувача, який відтворює значну частину навчального матеріалу, розкриває його основний зміст, виявляє елементарні знання з тематики курсу. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота здобувача, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання курсу.
1 бал	Оцінюється робота здобувача, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота здобувача, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його розкрити, не розуміє змісту теоретичних питань та не вміє на практиці

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота з дисципліни «Сучасна українська література» проводиться двічі на семестр, згідно з розкладом модульних контролів.

До модульної контрольної роботи допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі види практичних завдань. До початку модульної контрольної роботи вони повинні мати поточні підсумкові бали за практичні заняття та самостійну роботу. Максимальна кількість балів, одержаних під час модульної контрольної роботи, становить 40 балів.

Модульна контрольна робота містить **1 теоретичне питання, 20 тестових завдань та есе** (вільне висловлювання) за проблематикою курсу. Максимальна кількість балів, які може отримати здобувач, – 40 балів (10 балів за теоретичну частину, 20 (по 1 бал за кожен правильно виконаний тест) та 10 балів за есе).

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумкове оцінювання здійснюється на основі двох модульних контрольних робіт та інших видів робіт, передбачених робочою програмою.

Перескладання підсумкового модульного контролю здобувачами, які отримали рейтинговий бал за модульний цикл, що відповідає незадовільній оцінці, проводиться не пізніше двох тижнів після атестаційного. Позитивні оцінки з модульного циклу не підвищуються.

За результатами контролю знань здобувачів дозволяється виставлення екзаменаційної оцінки (без підсумкового іспиту) – «відмінно», «добре» та «задовільно». Здобувач має право підвищити оцінку, складаючи іспит.

Якщо здобувач у підсумку набрав 60 і більше балів, то іспит може бути виставлений за результатами поточного оцінювання та модульного контролю на момент оголошення результатів. Якщо ж він бажає поліпшити свою оцінку, то складає іспит за всією програмою навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти, який не з'явився на модульні контрольні роботи, або ж його модульна оцінка становить від 0 до 34 балів, зобов'язаний скласти (перескласти) модуль до початку підсумкового контролю у строки, визначені викладачем дисципліни та погоджені деканатом факультету.

Оцінка «відмінно» (90–100, А) виставляється здобувачеві, який продемонстрував здібності до критичного мислення, належно обґрунтував думку, навів актуальні приклади щодо сучасного літературного процесу, зробив самостійні узагальнення, спираючись на знання програмового матеріалу, самостійно опрацьовані додаткові джерела.

Оцінка «добре» (82–89, В) виставляється здобувачеві, який належно розкрив тему, виявив здібності до аналізу явищ, продемонстрував знання необхідної наукової інформації, зробив самостійні узагальнення, проте припустився незначних огріхів.

Оцінка «добре» (74–81, С) виставляється здобувачеві, який добре розкрив тему, належно проаналізував літературне явище, зробив узагальнення, але припустився помилок в аргументації думки.

Оцінка «задовільно» (64–73, D) виставляється здобувачеві, який розкрив тему, зробив спробу самостійного аналізу проблеми, продемонстрував задовільний рівень володіння програмовим матеріалом, але не навів сучасних прикладів для підтвердження власної думки, зробив часткові узагальнення.

Оцінка «задовільно» (60–63, E) виставляється здобувачеві, який частково розкрив тему, виявив слабкий рівень володіння науковою інформацією, поверховість в аналізі явища, не зробив належних узагальнень.

Оцінка «незадовільно» (35–59, FX) виставляється здобувачеві, який не розкрив теоретичні питання й не може виконати практичні завдання, виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.

Оцінка «незадовільно» (0-34, F) виставляється здобувачеві, який не виконав навчальну програму або якийсь серйозний елемент її складової, має фрагментарні знання, що не дозволяють розкрити теоретичні питання й виконати практичні завдання. Такий здобувач не може викласти свою думку навіть на елементарному рівні.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами оцінювання

Шкала ECTS	Диференційована шкала	Недиференційована Шкала	Мінімальний бал – максимальний бал
A	Відмінно	Зараховано	90–100
B	Добре		82–89
C	Добре		74–81
D	Задовільно		64–73
E	Задовільно		60–63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35–59
F	Незадовільно		0–34

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль № 1.

Українська література останніх десятиліть. Сучасна проза.

Тема 1. Українська література початку XXI століття: тенденції розвитку, специфіка, персоналії.

Соціокультурні умови розвитку літератури останніх десятиліть. Ідеологічний простір літератури тоталітаризму й зміна парадигми в письменстві межі XX і XXI ст. Чорнобильська трагедія як концепт літератури катастрофізму. «Післячорнобильська бібліотека» (Т. Гундорова) як метафора української літератури 90-х рр.

Проблемно-тематичний діапазон, стильові шукання в літературі початку XXI ст. Зміна наративів у письменстві початку XXI століття. Розширення культурних практик взаємодії письменника й читача завдяки розвитку Інтернету. Пандемія, мілітарний дискурс, екологічні проблеми, постколоніалізм, мультикультурність, фемінізм як об'єкти художнього вивчення сучасних авторів. Зміни в організації літературного життя, поява альтернативних письменницьких об'єднань (Асоціація українських письменників, PEN-клуб та ін.).

Тема 2. Український літературний постмодерн. Феномен метамодернізму.

Постмодернізм як літературний феномен. Культ незалежної особистості, потяг до архаїки, міфу, колективного позасвідомого, бачення повсякденного реального життя як театру абсурду, апокаліптичного карнавалу, іронічність, ігровий принцип – ключові риси постмодернізму. Українські постмодерністи (Юрій Андрухович, Юрій Іздрик, Олесь Ульяненко, В'ячеслав Медвідь, Степан Процюк, Оксана Забужко, Тарас Прохасько, Юрій Винничук, Сергій Жадан та ін.). Карнавалізація апокаліпсису та письмо травм. Взаємозв'язок літератури постмодерну та екології.

Метамодернізм як явище в сучасному мистецтві, філософії, культурології та поп-культурі. Метамодернізм як літературознавча проблема. «Маніфест метамодернізму» й дискусії довкола нього. Концепт «нової щирості» в літературі останніх років. Метамодерністські художні практики.

Тема 3-4. Сучасна українська проза (початок XXI ст.).

Основні тенденції розвитку сучасної української прози.

Романістика Юрія Винничука (останнє десятиліття): ідейно-художнє новаторство, інтертекстуальність, художнє оприявлення «львівського» тексту («Танго смерті», «Аптекарь», «Агент Лилик», «Алмази з Танжера»). Рецепція історичних тем у прозі Василя Шкляра («Троща», зб. «Чорне сонце»). Жанрове розмаїття, тематичне новаторство прози Макса Кідрука («Нові темні віки. Колонія», «Зазирни в мої сни», «Доки світло не згасне назавжди», «Де немає Бога» та ін.). Роман «НепрОсті» Тараса Прохаська: художня обсервація міфології Карпат.

Тема 5. Українська «жіноча проза» в літературі останніх десятиліть.

Проза українських письменниць останнього десятиліття: жанрово-стильове новаторство, проблемно-тематичні орієнтири, форми нарації. Персоналії (Оксана Забужко, Марина Гримич, Лариса Денисенко, Софія Андрухович, Ірена Карпа, Тетяна Малярчук, Марія Матіос, Галина Пагутяк, Ірен Роздобудько та ін.).

Творчі горизонти Галини Пагутяк («Записки Білого Пташка», «Перстень воєводи», «Нічний подорожній», «Око світу», «Се твоя доля»). Неоміфологізм, традиції готичної прози, інтертекстуальність, притчевість.

Ідейно-художня еволюція в прозі Софії Андрухович. Роман «Фелікс Австрія». Екранізація роману (фільм «Віддана»). Тема пам'яті в романі «Амадока».

Марина Гримич і її проза (трилогія «Клавка», «Юра», «Лара»). Роман «Клавка» як творча реконструкція літературного життя в радянські часи.

Проза Тані Малярчук. Художня інтерпретація долі Василя Липинського в романі «Забуття».

Тема 6. Творчі горизонти Марії Матіос.

Життєвий шлях і творча доля Марії Матіос. Тематика, проблематика, жанрово-стильове новаторство прози письменниці. Художня рецепція травматичних досвідів у творах Марії Матіос. Художній світ роману «Букова земля». Психологізм роману «Мами» (2023). Збірка «Нація: Серце навпіл» (2024).

Тема 7. Тема війни в сучасному українському літературному дискурсі.

Проблема війни в українській літературі останнього десятиліття. Рецепція травматичних досвідів війни в літературі останніх років. «Книжки незламності»: видання, присвячені темі повномасштабної війни Росії з Україною. «Війна 2022: щоденники, есеї, поезія» (2022). Антологія «Воєнний стан» (2023). «Війна з тильного боку» (2024) Андрія Любки як щоденник повномасштабного вторгнення Росії в Україну й художні хроніки подій. Дитяча література на мілітарну тематику. Роман «Цуцик» Віталія Запеки, повість «Абрикоси зацвітають уночі» Ольги Русіної, «Котик, Півник, Шафка» Олександра Михеда.

Тема 8. Сучасний мілітарний роман.

Художній світ роману Сергія Жадана «Інтернат». Ідея духовного випрямлення людини в романі «Інтернат». «Жіночий» погляд на тему війни: «Доця» Тамари Горіха Зерня.

Тема 9. Література Закарпаття на початку XXI століття.

Тенденції розвитку сучасної літератури Закарпаття. Тематика останніх прозових видань Мирослава Дочинця («Триб. П'ятикнижжя про карпатського мудреця Андрія Ворона», роман «Мафтей», книги «Різнотрав'я. Гербарій саду життя», «Золотий час. Одкровення карпатського знатника», «Діти папороті», «Чарунки днів», «Ескізи на павутинні», «Книга надиху. Уроки світу, Неба і людей» та ін.). Ідейно-художня своєрідність прози Андрія Любки («Твій погляд, Чіо-Чіо-Сан», збірки «Кімната для печалі», «Саудаде», «МУР», «Щось зі мною не так», «Війна з тильного боку»). Олександр Гаврош: новаторство прози для дітей («Врятувати Тараса Шевченка», «Казки для Елізи», «Замок любові»). Творчі здобутки сучасної закарпатської поезії (Тетяна Ліхтей, Мар'яна Нейметі, Лідія Повх та ін.).

Модуль № 2. Сучасна українська поезія, драматургія, есеїстика.

Тема 1. Сучасна українська поезія: мотиви, образи, способи художнього самовираження.

Розвиток української поезії останнього десятиліття. Ключові представники сучасної поезії (С. Жадан, Ю. Іздрік, М. Савка, М. Кіяновська, О. Сливинський, І. Цілик, Г. Крук, П. Вишебаба та ін.). Постмодернізм, метамодернізм і художні шукання сучасних поетів.

Тема 2. Лірика Сергія Жадана в контексті творчості митця та сучасної епохи.

Лірика Сергія Жадана останнього десятиліття (збірки «Тамплієри», «Господь симпатизує аутсайдерам», «Пливи, рибо, пливи...», «Антенa», «Список кораблів», «Псалом авіації», «Скрипниківка»). Концепція ліричного героя в поезіях Сергія Жадана.

Тема 3. Постмодернізм творчості Юрія Іздрика: іронія, інтертекст, філософічність.

Риси постмодернізму у творчості Юрія Іздрика: іронія, інтертекст, філософічність. Поетика збірок Ю. Іздрика «Лінії і ніжні», «Меланхолії», «Третій рай», «Колекція».

Тема 4. Сучасна «жіноча» поезія. Головні мотиви й поетика творчості Мар'яни Савки та Маріанни Кіяновської.

Специфіка розвитку сучасної «жіночої» поезії. Представниці. Ідейно-стильові шукання та способи ліричного самовираження в українській поезії сьогодення. Тема війни в ліриці сучасних українських поетес (Галини Крук, Катерини Калитко, Катерини Бабкіної, Вікторії Амеліної, Тетяни Власової, Юлії Мусаковської, Любові Якимчук та ін.).

Світ сучасної жінки в поезії Мар'яни Савки (збірки «Оптика Бога», «Радуйся, жінко», «Навіки ніжні»). Головні мотиви й поетика збірок Мар'яни Савки останнього десятиліття («Оптика Бога», «Радуйся, жінко»). Філософізм поезії Маріанни Кіяновської (збірки «373», «Бабин Яр. Голосами», «Живі перетворення»). Художнє осмислення історії Бабиного Яру в однойменній збірці Маріанни Кіяновської. Художня інтерпретація теми війни в ліриці поетес.

Тема 5. Сучасна українська драма.

Ідейно-стильові шукання в сучасній українській драмі. Творчість Неди Неждани, Павла Ар'є. Поетика драм Неди Неждани («І все-таки я тебе зраджу», «Угода з ангелом, або Пророкування минулого», «Голос тихої безодні»). Експериментальний театр Павла Ар'є: постмодерністські пошуки (драми «Баба Пріся, або на початку та наприкінці часів», «Людина в підвішеному стані»). Сучасна історична драматургія: тематика, художні шукання. «Маріупольська драма» Олександра Гавроша: тема колективної пам'яті.

Тема 6. Українська есеїстика останніх десятиліть.

Особливості розвитку сучасної есеїстики (Оксана Забужко, Юрій Андрухович, Тарас Прохасько, Андрій Любка та ін.). Проблематика книги «І знову я влізаю в танк» Оксани Забужко. Есеїстика Тараса Прохаська («Так, але...»). «Позивний для Йова. Хроніки вторгнення» О. Михеда.

Тема 7. Жанр тревелогу в сучасній українській літературі (М. Кідрук, І. Карпа, А. Чапай, О. Гаврош, А. Любка та ін.).

Тревелог як жанр. Сучасні тревелоги (М. Кідрук, І. Карпа, А. Чапай, О. Гаврош, А. Любка та ін.).

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усьог	у тому числі			усього	у тому числі		
		о	л	п		с.р.	л	п
1	2	3	4	7	8	9	10	13
Модуль 1. Українська література останніх десятиліть. Сучасна проза.								
Тема 1. Українська література початку XXI століття: тенденції розвитку, специфіка, персоналії.	7	2	1	4	9	1		8
Тема 2. Український	7	2	1	4	9	1		8

<i>літературний постмодерн. Феномен метамодернізму.</i>								
Тема 3. Сучасна українська проза (початок ХХІ ст.).	12	2	2	8	12	2	2	8
Тема 4. Сучасна українська проза (початок ХХІ ст.).	12	2	2	8	10			10
Тема 5. Українська «жіноча проза» в літературі останніх десятиліть.	12	2	2	8	12	2		10
Тема 6. Творчі горизонти Марії Матіос.	9	2	2	5	9			9
Тема 7. Тема війни в сучасному українському літературному дискурсі.	8	2	1	5	9			9
Тема 8. Сучасний мілітарний роман.	7	2	1	4	10			10
Тема 9. Література Закарпаття на початку ХХІ століття.	10	2	4	4	10			10
Разом за модулем № 1	84	18	16	50	90	6	2	84

Модуль 2. Сучасна українська поезія, драматургія, есеїстика.

Тема 1. Сучасна українська поезія: мотиви, образи, способи художнього самовираження.	9	2	2	5	11	2	2	7
Тема 2. Лірика Сергія Жадана в контексті творчості митця та сучасної епохи	7	2		5	7			7
Тема 3. Постмодернізм творчості Юрія Іздрика: іронія, інтертекст, філософічність.	7	2		5	7			7
Тема 4. Сучасна «жіноча» поезія. Головні мотиви й поетика творчості Мар'яни Савки та Маріанни Кіяновської	9	2	2	5	7			7
Тема 5. Сучасна українська драма.	12	2	2	8	12	2	2	8
Тема 6. Українська есеїстика останніх десятиліть.	12	2	2	8	7			7
Тема 7. Жанр тревелогу	10	2	2	6	7			7

<i>в сучасній українській літературі (М. Кідрук, І. Карна, А. Чапай, О. Гаврош, А. Любка та ін.).</i>								
Разом за модулем № 2	66	14	10	42	60	4	6	50
Усього годин	150	32	26	92	150	10	6	134

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	<i>Українська література останніх десятиліть ХХІ ст.: тенденції розвитку, особливості, персоналії</i>	2	-
2-3.	<i>Сучасна українська проза</i>	4	2
4-5.	<i>Українська «жіноча проза» в літературі останніх десятиліть</i>	4	-
6.	<i>Художня інтерпретація теми війни в сучасній українській літературі</i>	2	-
7.	<i>Тенденції розвитку сучасної української лірики. Поезія Сергія Жадана та Юрія Іздрика.</i>	2	2
8.	<i>Творчість українських поетес останнього десятиліття</i>	2	-
9.	<i>Розвиток сучасної української драми</i>	2	2
10-11.	<i>Література Закарпаття початку ХХІ ст.</i>	4	-
12.	<i>Художній світ прози Мирослава Дочинця (останнє десятиліття)</i>	2	-
13.	<i>Сучасна українська есеїстика</i>	2	
Разом		26	6

6.4. Самостійна та індивідуальна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна/заочна
1	<i>Законспектувати основні тези монографії Тамари Гундорової «Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн» (Київ: Критика, 2013. 344 с.)</i>	5/15
2	<p>Опрацювати матеріали:</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>про риси постмодерністської естетики за посібником: Гребенюк Т. Художня культура українського постмодернізму (на матеріалі сучасної прози): навч. посібник. Запоріжжя, 2007. 136 с.)</i> <i>про метамодернізм: Пахаренко В. Метамодернізм як мистецький напрям: роздуми про новий тип світосприйняття <i>Українська мова та література</i>. 2021. № 7. С. 56-68.</i> <i>переглянути відео лекції Тетяни Гребенюк «Український літературний метамодернізм у вимірі мілітаризованого</i> 	5/15

	буття» за посиланням: URL: https://www.youtube.com/watch?v=TJCfOY-dwFU	
3	Опрацювати матеріали з курсу, розміщені в телеграм-каналі «Сучасна українська література» https://t.me/ukrlit_21_st	10/10
4	Ведення читацького щоденника (опрацювання художніх текстів, визначених програмою навчальної дисципліни «Сучасна українська література»)	30/40
5	Підготувати методичні матеріали за однією із тем курсу з використанням сучасних інформаційно-комп'ютерних технологій (кахут, квіз, творчі завдання тощо) Можна скористатися розробками, запропонованими в телеграм-каналах: - «Матеріали вчителям української мови й української літератури для вчителів» (команда Юліани Зеленої) https://t.me/ukr_lessons - «Сильні крила» (канал Анни-Марії Богосвятської для українських педагогів) https://t.me/silni_kryla - «НейроСни» (канал Анни-Марії та Давида Богосвятських про нейромережі та штучний інтелект для розширення професійних можливостей) https://t.me/neuraldrems) або на платформі Wordwall https://wordwall.net/uk чи з допомогою ресурсу «Kahoot» https://kahoot.it/	12/24
6	Опрацювати тему «Сучасна історична українська драматургія» (за виданням: Часопростір. Антологія сучасної української історичної драми: збірка п'єс. Київ: Саміт-книга, 2020. 512 с.).	10/10
7	Підготувати презентації на теми: - «Сучасний/сучасна поет/поетеса, твори якого/якої рекомендую прочитати» (не зі списку літератури для обов'язкового прочитання); - «Я – літературний критик: рецензія на твір сучасної дитячої літератури, що вийшов друком у 2023-2024 року» (за межами обов'язкових текстів для прочитання)	10/10
8	Неформальна освіта на онлайн-платформах: Курс «Як читати модерністські та постмодерністські твори» URL:https://prometheus.org.ua/ (або інший курс, що стосується тематики сучасної літератури)	10/10
	Разом	92/134

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: інтерактивне обладнання, сервіси Moodle, Google Meet, сайт електронного навчання УжНУ: <https://e-learn.uzhnu.edu.ua/>, Telegram.

Обладнання: художні тексти, підручники, навчальні посібники, літературознавчі словники.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Кузьма О.Ю. Сучасна українська література: Методичні рекомендації до курсу (для здобувачів ОС «Магістр» спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.01 Середня освіта. Українська мова і література). Ужгород, 2024. 60 с.

2. Історія української літератури: ХХ – поч. ХХІ ст.: навч. посіб. у 3 т. / за ред. В. І. Кузьменко. Київ: Академвидав, 2013–2017.
3. Харчук Р. Б. Сучасна українська проза: Постмодерний період: навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія», 2008. 248 с.

Допоміжна література

4. Бандровська О. Реальність як вигадка? Поняття «метамодернізм» і «метамодерн» в сучасному культурологічному і літературознавчому дискурсі. *Іноземна Філологія*. 2021. № 134. С. 152–164.
5. Бондарева О. Міф і драма у новітньому літературному контексті: поновлення структурного зв'язку через жанрове моделювання: монографія. Київ: «Четверта хвиля», 2006. 512 с.
6. Вірченко Т. Художній конфлікт в українській драматургії 1990–2010-х років: Дискурс, еволюція, типологія: монографія. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2012. 336 с.
7. Гнатюк М. М. Жанрово-тематична парадигма сучасної есеїстики *Літературознавчі студії: зб. наук. пр.* / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 2015. Вип. 1(1). С. 96–104. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Lits_2015_1\(1\)_13](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Lits_2015_1(1)_13)
8. Гребенюк Т. Художня культура українського постмодернізму (на матеріалі сучасної прози): навч. посібник. Запоріжжя, 2007. 136 с.
9. Гребенюк Т. Спільний біль, війна і ідентичність: національна специфіка українського літературного метамодернізму / *Сучасні літературознавчі студії*. Від пост- до метамодернізму: зміна культурної парадигми сучасності. 2023. Вип. 20. С. 20–58. URL: <http://literature-studio.knlu.edu.ua/article/view/293539>
10. Гундорова Т. Майдан як симптом: травма, рана і крипта. *Критика*. 2014. URL: <https://krytyka.com/ua/articles/maydan-yak-symptomtravma-rana-i-krypta>.
11. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн. Київ: Критика, 2013. 344 с.
12. Есеїстика [Електронний ресурс]: наук.-допом. бібліогр. список літ. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека; уклад. Л. Дейнека. Електрон. текст. дані. Луцьк, 2020. 51 назва. URL: <http://194.44.187.2/eljournal/1/eseistyka.pdf>
13. Жила С., Лілік О. Художній світ сучасної української літератури: навч. посібник. Чернігів: Десна Поліграф, 2017. 372 с.
14. Книжки незламності. Двадцять видань, присвячених війні в Україні *Детектор Медіа* 19 березня 2023 URL: <https://ms.detector.media/trendi/post/31437/2023-03-19-knyzhky-nezlamnosti-dvadsyat-vydan-prysvyachenykh-viyni-v-ukraini>
15. Кузьма О. Міфологізм збірки «Афіни» Влади Власенко *Науковий вісник УжНУ. Серія: Філологія*. Ужгород, 2023. Вип. 1 (49). С. 64–70.
16. Кузьма О. Міфологізм збірки «Земля Загублених, або Маленькі страшні казки» Катерини Калитко *Науковий вісник Ужгородського університету: серія: Філологія*. Ужгород: ПП Данило С. І., 2023. Вип. 2 (50). С. 524–529.
17. Кузьма О. Тема історичної пам'яті в збірці «Бабин Яр. Голосами» Маріанни Кіяновської *Науковий вісник УжНУ. Серія: Філологія*. Ужгород, 2024. Вип. 1 (51). С. 12–17.
18. Котинська К. Львів: перечитування міста. Львів : Видавництво Старого Лева, 2017. 240 с.
19. Левченко І. Голокост і література: тексти як свідчення доби. *Читомо*. 2016. URL: <http://surl.li/echut>
20. Лиховид І. Акаунти письменників, телеграм-чати героїв та поетичні марафони: які креативні «фішки» на уроках літератури зацікавлять учнів читанням *Нова українська школа (сайт)*. 1 лютого 2023. URL: <https://nus.org.ua/articles/akaunty-pysmennykiv-telegram-chaty-geroyiv-ta-poetychni-marafony-yaki-kreatyvni-fishky-na-urokah-literatury-zatsikavlyat-uchniv-chytanniam/>
21. Пахаренко В. Метамодернізм як мистецький напрям: роздуми про новий тип світосприйняття *Українська мова та література*. 2021. № 7. С. 56–68. URL:

<https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/728820/1/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%BC.pdf>

22. Поліщук Я. Гібридна топографія. Місця й не-місця в сучасній українській літературі. Чернівці: Книги XXI, 2018. 272 с.

23. Програми з української літератури. 10–11 кл. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>

24. Пухонська О. Поза межами бою. Дискурс війни в сучасній літературі. Discursus. 2022. 288 с.

25. Пухонська О. Посттоталітарна пам'ять у сучасній літературній інтерпретації: українська версія. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Філологія»*. Ужгород. Говерла. 2016. Вип. 2. С. 214–218.

26. Слапчук В. Війна як дискурс. *ЛітАкцент*. URL: <http://litakcent.com/2015/02/17/vijna-jak-dyskurs/>

27. Тейлор К. Мистецтво під ключ. Менеджмент і маркетинг культури. Київ: ArtHuss, 2021. 228 с.

28. Трофименко Тетяна. Як не треба писати рецензії. Конспект лекції. URL: <https://litakcent.online/2020/03/16/yak-ne-treba-pisati-retsenziyi/>

29. Улюра Г. Писати війну. Київ: Темпора, 2023. 320 с.

30. Часопростір. Антологія сучасної української історичної драми: збірка п'єс. Київ: Саміт-книга, 2020. 512 с.

31. Шевченко Т. Есеїстика українських письменників як феномен літератури кінця ХХ – початку ХХІ ст.: монографія. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2019. 584 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Shevchenko_Tetiana_Mykolaiivna/Eseistyka_ukrainskykh_pysmennyk_iv_iak_fenomen_literatury_kintsia_KhKh_pochatku_KhKhI_s/

32. Юрчук О. У тіні імперії. Українська література у світлі постколоніальної теорії. Київ: ВЦ «Академія», 2013. 224 с.

33. РЕСвізити: антологія письменницьких голосів. Книга перша / Тетяна Терен; світлини Олександра Хоменка. Львів: Видавництво Старого Лева, 2015. 280 с.

34. РЕСвізити: антологія письменницьких голосів. Книга друга / Тетяна Терен; світлини Олександра Хоменка. Львів: Видавництво Старого Лева, 2015. 264 с.

35. РЕСвізити: антологія письменницьких голосів. Книга третя / Тетяна Терен; світлини Олександра Хоменка. Львів: Видавництво Старого Лева, 2015. 296 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

36. Електронний репозитарій ДВНЗ «Ужгородський національний університет». URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/home.jsp?locale=uk>

37. Наукова електронна бібліотека Національної бібліотеки ім. В.Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

38. Портал сучасної української драматургії URL: <https://ukrdramahub.org.ua/>

39. Портал «ЛітАкцент» URL: <https://litakcent.online/>

40. Сайт «Читомо» URL: <https://chytomo.com/novy-ny/>

41. Курс «Як читати модерністські та постмодерністські твори» на платформі «PROMETEUS» URL: <https://prometheus.org.ua/>

42. Телеграм-канал «Сучасна українська література» https://t.me/ukrlit_21_st